

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Административен индекс	Дата
ВСС - 3020/	10-10-2025

**ДО
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

**ДО
ГОСПОЖА БИЛЯНА ГЯУРОВА-
ВЕГЕРТСЕДЕР
ДИРЕКТОР НА
БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА ПРАВНИ
ИНИЦИАТИВИ**

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР,**

Представям на Вашето внимание отговорите на поставените въпроси:

1.Какво е Вашето мнение по отношение на окрупняването на прокуратури или промяна на тяхната компетентност, включително и по посока нейното разширяване?

Отговор:

Оптимизирането на структурите на районните прокуратури от района на Окръжна прокуратура – Стара Загора бе извършено в периода от края на 2019г. до края на месец март 2021г. В резултат бяха закрити районните прокуратури в гр.Раднево, гр.Гълъбово, гр.Казанлък и гр.Чирпан и на тяхно място бяха разкрити териториални отделения към районната прокуратура в областния град – Стара Загора. Преструктурирането обхвана всички аспекти от административната, организационната и деловодната дейност на една прокуратура- финансово- стопанска дейност, сграден фонд и материално-техническо обезпечаване, щатна численост на магистрати и служители, създаване на организация на административната и деловодната дейност и др. Касае се за сложен и дълъг процес, реализиран поетапно, в който взеха участие всички органи на прокуратурата, както и Висшия съдебен съвет и който беше предшестван от задълбочен и внимателен анализ на ползите и рисковете от

извършената структурна реформа.

Не мисля, че продължаване на окрупняването на прокуратури, като напр. преминаването на районните прокуратури с включени в тях териториални отделения към окръжните прокуратури ще доведе до конкретни ползи, свързани с оптимизиране на тяхната дейност и/или подобряване на качеството, сръчността и бързината на работата им.

Считам, че промяна на компетентността на прокуратурите е въпрос на законодателно решение и без яснота, по отношение на параметрите на промяна на функционалната компетентност, респ. в какво точно ще се изрази, не мога да се ангажирам с отговор.

2.Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи с оглед на специалните правила за тях, разписани в него?

Отговор:

Всички прокурори и следователи следва да познават правилата и принципите на поведение, регламентирани в Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи.

Считам, че специфичните правила за етично поведение на административни ръководители, посочени в раздел III от Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи са ясни и разбираеми. Въпреки това, всяко обучение, доколкото касае усъвършенстване и повишаване на етичните стандарти е полезно, като може да обхваща както административни ръководители, така и прокурори и следователи.

3.Считате ли, че понастоящем съществуват достатъчно законови гаранции за ефективно разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или негов заместник?

Отговор:

Правната уредба, касаеща въпросната материя е въведена със ЗИДНПК /обн. в ДВ, бр. 48 от 2.06.2023 г./ и се намира в два отделни нормативни акта – ЗСВ и НПК. Законът за съдебната власт съдържа правила относно избора (чл. 30, ал. 5, т. 21 и т. 22 във връзка с чл. 112, ал. 6), назначаването (чл. 173а) на прокурор за разследване на престъпления,

извършени от главния прокурор; назначаването на заместващ прокурор на прокурора, разследващ главния прокурор (чл. 30, ал. 7 във връзка с чл. 147, ал. 7), както и ред за временно отстраняване от длъжност на главния прокурор или негов заместник (чл. 230, ал. 1, изр. 3 и чл. 230а). Наказателнопроцесуалният закон съдържа особени правила за разглеждане на дела за престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник, в досъдебната и съдебната фаза на наказателния процес (чл. 411а – 411и НПК).

При анализ на посочените разпоредби, считам, че са налице достатъчно законово регламентирани гаранции за ефективно разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или негов заместник.

4.Смятате ли, че са необходими законодателни промени във връзка с решенията на СЕС по делата C-648/20 и C-852/19 относно българските ЕЗА и ЕЗР?

Отговор:

Посочените решения на СЕС по преюдициални запитвания са свързани най-общо с необходимостта от въвеждане на процесуални правила, позволяващи компетентна юрисдикция да упражни контрол за законосъобразност и пропорционалност на националната заповед за задържане или европейската заповед за арест, механизъм за оспорване от заинтересованото лице пред съда на основанията за тяхното издаване, съдебен контрол върху определени действия по разследването.

С последвалите изменения на Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест/чл.56а от ЗЕЕЗА/ и Закона за европейската заповед за разследване/ чл.5 от ЗЕЗР/ мисля, че са изпълнени изискванията за въвеждане на процесуални правила, съобразно посочените решения на СЕС.

В този смисъл, считам, че не са необходими допълнителни законодателни промени.

5.Смятате ли, че следва да продължи реформата в съдебната власт след решението на КС от 26.07.2024 год. относно промените в Конституцията на Република България, обн. в ДВ бр.106 от 22.12.2023 г., и, ако да, - в каква посока?

Отговор:

Реформата в съдебната власт следва да продължи с изработване на съвременна концепция за наказателна политика, която да възприеме и предложи модерни наказателно-правни решения, в областта на намаляване на формализма, подобряване на ефективността и бързината на наказателния процес; защита правата на пострадалия; решаване на проблема с вещите лица и др.

Приемане на съответстващ на съвременните реалности Наказателен кодекс със следните приоритети: приемственост и последователност на наказателната политика; цялостен преглед и систематизиране на видовете престъпления, декриминализация на деяния, загубили престъпния си характер, и евентуално криминализация на нови видове общественно-опасни деяния, произтичащи от развитието на технологиите и на стопанската дейност.

6. И.ф. главен прокурор Борислав Сарафов оспорва разпоредбите на ЗИД на ЗСВ от януари 2025г., с които не се разрешава на изборни членове на ВСС с изтекъл мандат да правят предложения до президента за избор на т.нар „тримата големи“. Според Вас, следва ли Висш съдебен съвет с изтекъл мандат да има право да избира председатели на ВКС и ВАДМС, както и главен прокурор, особено и след решението на СЕС от 30.04.2025 г. ?

Отговор:

Тъй като въпросът е висящ пред Конституционния съд ще си позволя да цитирам отделни части от Определение № 7 от 24.07.2023 г. на КС по к. д. № 9/2023, а именно:

„Изтичането на мандата на персоналния състав на един орган не може да прекрати функциите или правомощията му. Относно правния статус и функциите/правомощията на ВСС и мандата на членовете му Конституционният съд се е произнасял многократно и е прогласил, че "Висшият съдебен съвет е постоянно действащ и функциониращ висш орган в системата на съдебната власт" и "не е орган с мандатен статут" (Решение № 8 от 1994 г. по к.д. № 9/1994 г.). В същото решение Съдът е постановил, че "в чл. 130, ал. 4 от Конституцията е определен мандатът на изборните членове на ВСС със срок от пет години. Това не означава, че и ВСС има такъв мандат. Висшият съдебен съвет не е орган с мандатен

статут". Не е възможно да съществува "Висш съдебен съвет с изтекъл мандат", тъй като Висшият съдебен съвет е постоянно действащ орган и няма мандат, мандат имат неговите членове: изборните – 5 г. (чл. 130, ал. 4, изр. първо), членовете по право – 7 г. (чл. 129, ал. 2 от Конституцията)".

„В Тълкувателно решение № 12 от 2022 г. по к.д. № 7/2022 г. Конституционният съд обръща внимание, че изтичането на мандата на членовете не прекратява "мандата" на самия орган, респективно не прекратява правомощията на този орган, когато самият орган не е мандатен и е подчинен на принципа на непрекъснатост на дейността. Следователно функционирането на ВСС, като постоянно действащ държавен орган, не се прекратява с изтичането на мандата на изборните членове по смисъла на чл. 130, ал. 4, изр. първо от Основния закон“.

„Преодоляването на ситуация, каквато е налице в настоящия случай (Народното събрание не формира политическа воля за избор на членове на ВСС съобразно конституционните предписания), налага приоритетна защита на непрекъснатостта като конкурираща се висша ценност с друга такава – мандатността, за да бъдат гарантирани осъществяването на възложените от Основния закон функции на ВСС и конституционно установеният баланс на властите в конституционната правова държава. Тази приоритетна защита е социално потребна и обществено оправдана, за да бъде осигурено върховенството на закона“.

При евентуално произнасяне на Конституционния съд в този смисъл, считам, че Пленума на ВСС ще може да осъществява своите конституционно и законодателно уредени правомощия, в пълен обем. С посоченото решение на СЕС, пряко се засягат само правомощията на Инспектората на ВСС. С оглед финалната част на посоченото решение, законодателят би могъл във всеки един момент да внесе промяна в съществуващата към момента национална уредба, за да гарантира упражняването на функциите след изтичането на мандата.

7. На стр.16 от концепцията Ви посочвате, че е създадена организация по отношение на делата за домашно насилие. На 18 стр. посочвате, че се наблюдава увеличение на преписките за домашно насилие. Бихте ли казали как оценявате работата на ОС – Стара Загора и

взаимодействието си с него по тези дела предвид изключително наболелия проблем?

Отговор:

Създадената в Окръжна прокуратура – Стара Загора организация на работата по преписки и досъдебни производства, образувани във връзка с осъществено домашно насилие касае дейността на прокуратурата по тази категория дела. От гледна точка на статистическите данни, през 2024г. общо в съдилищата в района на Окръжна прокуратура – Стара Загора са били внесени 36бр. досъдебни производства, като са осъдени с влязъл в сила съдебен акт 36 лица и няма влезли в сила оправдателни присъди.

Професионалните взаимоотношения с ръководството и със съдиите от Окръжен съд – Стара Загора, по всички категории дела- наказателни, граждански и търговски, които са с участие на прокурор са основани на взаимна коректност и уважение, при зачитане на независимостта на съда.

8. На стр.35 от концепцията Ви посочвате, че едно от предизвикателствата пред прокуратурата е развитието на технологиите. Бихте ли дали конкретни примери?

Отговор:

Фактическата сложност на делата, свързана с развитието на технологиите поставят предизвикателства пред работата на всеки магистрат, в контекста на необходимостта от повишаване на професионалната квалификация на магистратите, чрез включване в обучителни мероприятия. Престъпленията, извършени в дигитална среда са едни от най-бързо развиващите се, като извършителите използват бързината, удобството и анонимността, които съвременните технологии предлагат за извършване на разнообразна престъпна дейност, като напр. атаки срещу компютърни данни и системи, кражба на самоличност и електронен подпис, измами с интернет търгове, проникване в онлайн фанансови услуги/напр. мобилно банкиране/ чрез мобилно приложение за отдалечен достъп и различни измами чрез електронна поща, като фишинг.

С уважение:

/ Андрей Сутров/